

Vlaanderen
is kwaliteitsvolle
omgeving

Omgevingsaspecten bij warmtepompen en airco-installaties

INTRO

Dit document behandelt de omgevingsaspecten van warmtepompen en airco's aan en bij woningen en geeft een antwoord op de voornaamste vragen over vergunningsplicht en geluidshinder in het Vlaamse Gewest.

Door de sterke inzet op duurzame verwarmingstechnologieën en de recente warme zomers is het aantal warmtepompen en airco-installaties aan en bij woningen de afgelopen jaren sterk gestegen. Deze trend zal zich door de te verwachten energietransitie verderzetten. Naast vragen over de vergunningsplicht voor deze installaties leidt deze opmars ook tot een toename van klachten en vragen over geluidsoverlast die ze veroorzaken, zeker tijdens warmere periodes wanneer mensen met open ramen slapen en airco's en warmtepompen voor zwembaden meer worden gebruikt..

Dit document vormt een tweeluik met de code van goede praktijk 'Geluid van buitenunits van residentiële warmtepompen en airco's' die een aantal handvaten aanreikt om rekening te houden met het geluid van een warmtepomp of airco, zowel voor jezelf als voor je omgeving.

Publicatiedatum: september 2024

Laatste actualisatie: maart 2026

INHOUDSTAFEL

1	Over welke toestellen gaat deze leidraad?.....	4
1.1	Warmtepompen	4
1.1.1	Werking van een warmtepomp	4
1.1.2	Soorten warmtepompen	4
1.1.3	Koelen met een warmtepomp	5
1.1.4	Installatie van een warmtepomp	5
1.2	Airco's	6
2	Waar op mijn perceel plaats ik de buitenunit van een warmtepomp of airco?	7
3	Heb ik een omgevingsvergunning of melding nodig voor het plaatsen en/of gebruiken van een warmtepomp of airco?	9
4	Hoeveel geluid mag een warmtepomp en/of airco maken?	10
4.1	Europese regelgeving	10
4.2	Vlaamse regelgeving	11
4.3	Lokale regelgeving	11
4.4	regelgeving rond burenhinder en nachtrumoer	11
4.5	Code van goede praktijk 'Geluid van buitenunits van residentiële warmtepompen en airco's'	12
4.6	Nationale norm NBN S 01-400-1	12
5	Welke andere verplichtingen zijn van toepassing op de installatie en het onderhoud van warmtepompen en airco's om de impact op het klimaat en het milieu te beperken?	13
5.1	Het koudemiddel in warmtepompen en airco's	13
5.2	Verticale boring in functie van een bodemwarmtepomp	13
6	Bijlagen.....	15
6.1	Vergunningsplicht voor stedenbouwkundig handelingen	15
6.1.1	Algemeen	15
6.1.2	Vrijstellingen voor het plaatsen van een warmtepomp of airco	15
6.2	Vergunningsplicht voor de exploitatie van ingedeelde inrichtingen en activiteiten	19
6.2.1	Algemeen	19
6.2.2	Is mijn warmtepomp, airco of boring een ingedeelde installatie of activiteit?	20
6.2.3	Welke voorwaarden zijn van toepassing op ingedeelde warmtepompen, airco's en boringen?	22
6.2.4	Welke voorwaarden zijn van toepassing op niet-ingedeelde warmtepompen, airco's en boringen?	23
6.3	Overzicht geldende geluidsvoorwaarden voor warmtepompen	23
6.3.1	Europese regelgeving	24
6.3.2	Vlaamse regelgeving	25
6.3.3	Lokale regelgeving	26
6.3.4	Regelgeving rond burenhinder en nachtrumoer	30
6.3.5	Code van goede praktijk 'Geluid van buitenunits van residentiële warmtepompen en airco's'	30
6.3.6	Norm NBN S 01-400-1	31

1 OVER WELKE TOESTELLEN GAAT DEZE LEIDRAAD?

Deze leidraad gaat over warmtepompen en airco-installaties gebruikt voor het verwarmen en koelen van woningen¹ (leengezinswoningen, appartementen, collectieve huisvesting, ...), het opwarmen van sanitair warm water en het verwarmen van privézwembaden in eigen tuin.

Warmtepompen en airco's bij scholen, zorginstellingen, bedrijven en andere gebouwen die zeer grote installaties gebruiken, vallen buiten de scope van deze leidraad.

Hieronder wordt beknopt ingegaan op een aantal gangbare types gebruikt aan en bij woningen en de werking van deze installaties. Voor meer uitgebreide informatie kan je terecht op [de webpagina 'Warmtepomp' \(vlaanderen.be\)](http://dewebpagina.Warmtepomp.vlaanderen.be) en op de websites van producenten van deze installaties, sectorfederaties en Buildwise, het innovatiecentrum van de bouwsector.

1.1 WARMTEPOMPEN

1.1.1 Werking van een warmtepomp

Een warmtepomp haalt warmte uit de omgeving, bijvoorbeeld uit de bodem, het grondwater of de buitenlucht, en geeft deze warmte af aan het verwarmingssysteem van een gebouw.

De temperatuur van de bodem, de buitenlucht of het grondwater is echter vaak te laag om hier meteen mee te kunnen verwarmen. Daarom moet deze temperatuur verhoogd worden. Een warmtepomp maakt hiervoor gebruik van een werkende stof (koudemiddel) die bij lage omgevingstemperatuur verdampt en zo warmte onttrekt aan de omgeving. Een compressor verhoogt de druk en de temperatuur van dit gas, dat dan opnieuw condenseert en zijn warmte afgeeft. Deze warmte wordt gebruikt om een woning, sanitair water of een zwembad te verwarmen. Nadat het zijn warmte heeft afgegeven, wordt het koudemiddel gesmoord en vloeit het terug naar de verdamper. Het proces kan dan herbeginnen. Op deze wijze is het mogelijk om met schijnbaar 'koude' buitenlucht, grondwater of bodem, een aangename temperatuur te creëren.

Terwijl klassieke verwarmingssystemen volledig op fossiele brandstoffen of elektriciteit draaien, doet een warmtepomp maar deels een beroep op elektriciteit. Want 60 tot 80% van de nodige energie haalt de warmtepomp uit de omgeving.

Een warmtepomp voor het verwarmen van een woning of sanitair water kan ofwel enkel een binnenunit hebben, ofwel een binnen- en een buitenunit.

1.1.2 Soorten warmtepompen

Verschillende soorten warmtepompen worden gebruikt. De meest toegepaste types warmtepompen in woningen zijn de bodem-waterwarmtepomp (ook gekend als 'geothermische' warmtepomp), de lucht-waterwarmtepomp en de lucht-luchtwarmtepomp (soms ook gekend als airco). Een water-waterwarmtepomp wordt niet vaak gebruikt bij woningen, wel in grotere gebouwen.

¹ De [Vlaamse Wooncodex](http://VlaamseWooncodex) definieert een woning als elk onroerend goed of het deel ervan dat hoofdzakelijk bestemd is voor de huisvesting van een gezin of alleenstaande.

1.2 AIRCO'S

Airco's zijn installaties die de warmte onttrekken aan de lucht in de binnen- of buitenruimte en deze afgeven aan de omgevingslucht, net zoals een koelkast. Dit is in principe het omgekeerde van wat een lucht-lucht warmtepomp doet.

In de meeste nieuwe toestellen is geen verschil meer tussen een airco en een warmtepomp. Ze kunnen zowel verwarmen als koelen. In principe gaat het dan niet langer om een airco, maar om een lucht-lucht warmtepomp die ook omgekeerd kan werken.

2 WAAR OP MIJN PERCEEL PLAATS IK DE BUITENUNIT VAN EEN WARMTEPOMP OF AIRCO?

Bij de keuze van de locatie van de buitenunit van een warmtepomp of airco zijn een aantal elementen belangrijk.

Ten eerste leggen **technische eigenschappen van het toestel** bepaalde beperkingen op:

- Een warmtepomp plaats je steeds zo dicht mogelijk bij wat het toestel moet verwarmen of koelen, het huis of het zwembad dus. Om efficiënt te kunnen werken, mogen de leidingen waarin het koudemiddel zit niet te lang zijn.
- Voor luchtwarmtepompen en airco's is de vrije stroom van lucht over de warmtewisselaar cruciaal, waardoor ze vrije ruimte rondom nodig hebben en je ze dus bijvoorbeeld niet in putten of gesloten kleine ruimtes kan plaatsen.
- Voor een bodemwarmtepomp moeten boringen uitgevoerd of een captatienet aangelegd worden. De locatie moet dus bereikbaar zijn voor machines. Dit is soms moeilijker bij bijvoorbeeld rijwoningen.
- Bodemwarmtepompen onttrekken warmte aan de bodem binnen een bepaalde invloedstraal. De ondergrond moet hiervoor geschikt zijn.
- ...

De installateur kan je hierover meer informatie geven. Voor lucht-water en lucht-lucht warmtepompen neem je contact op met een RESCert- gecertificeerde installateur, voor bodem-water en water-water warmtepompen met een erkend boorbedrijf ([zie 1.1.4](#)). Indien er voor de installatie van een warmtepomp, koeltechnische handelingen moeten gebeuren dient de installateur koeltechnisch gecertificeerd te zijn (zie hoofdstuk 5).

Daarnaast hou je ook rekening met het **geluidscomfort voor jezelf én voor je bureu**. Warmtepompen en airco's werken op basis van een compressor en die maakt geluid. Bij luchtwarmtepompen en airco's is de ventilator van de buitenunit in veel gevallen de belangrijkste geluidsbron. Je plaatst deze buitenunit dus best niet in de buurt van een slaapkamerraam van je eigen woning, óf van de woning van je bureu. Een goede locatiekeuze zal het risico op hinder en klachten of de noodzaak tot investeringen in geluidsreducerende maatregelen in veel gevallen beperken. Ook kunnen regels verbonden zijn aan het geluid dat door je warmtepomp of airco geproduceerd wordt. Meer informatie hierover kan je lezen in hoofdstuk 4.

In een aantal gevallen moet je voorafgaand aan de plaatsing en/of de ingebruikname van de warmtepomp of airco **een vergunning hebben of een melding doen** bij de lokale overheid. Of dit voor jouw warmtepomp of airco van toepassing is, kan je lezen in hoofdstuk 3.

Ten slotte geldt er voor bepaalde locaties een **verbod** op het plaatsen van een warmtepomp of airco. In bepaalde drinkwaterbeschermingszones mag je bijvoorbeeld geen bodemwarmtepomp plaatsen waarvoor een verticale boring uitgevoerd moet worden. Ook kunnen lokale voorschriften, zoals bijvoorbeeld de verkavelingsvergunning of een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening, verbieden om een warmtepomp of airco te plaatsen op bepaalde stukken van een perceel. Je vindt hierover meer informatie in bijlage [6.2.2.2](#) en bijlage [6.3.3](#).

- ! Overweeg je om in de nabije toekomst een warmtepomp of airco te plaatsen, informeer dan zeker bij de omgevingsdienst van je stad of gemeente naar eventuele beperkingen! Vraag indien nodig tijdig je vergunning aan.

Waar op mijn perceel plaats ik de buitenunit van mijn warmtepomp of airco?

3 HEB IK EEN OMGEVINGSVERGUNNING OF MELDING NODIG VOOR HET PLAATSEN EN/OF GEBRUIKEN VAN EEN WARMTEPOMP OF AIRCO?

Of een omgevingsvergunning of melding nodig is voor het plaatsen of gebruiken van een warmtepomp of airco hangt af van verschillende factoren, waaronder het soort installatie, het vermogen, de locatie en de aanwezigheid van andere constructies op het perceel.

Voor een warmtepomp of airco zijn twee soorten omgevingsvergunningen of meldingen relevant. Enerzijds de **omgevingsvergunning of melding voor stedenbouwkundige handelingen** (de vroegere bouwvergunning) die van belang is voor het plaatsen van de installatie. Anderzijds de **omgevingsvergunning of melding voor het exploiteren van een ingedeelde inrichting of activiteit** (de vroegere milieuvergunning) voor het gebruik ervan. Het is mogelijk dat je geen of slechts één van beide nodig hebt. In het geval je ze beide nodig hebt, kan dit via één aanvraag of melding.

! In een heel aantal gevallen is het plaatsen van een warmtepomp of airco in, aan of bij een woning vrijgesteld van de vergunningsplicht en is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen dus niet nodig. Hieraan zijn wel een aantal voorwaarden verbonden. De buitenunit van de warmtepomp of airco moet onder meer op minstens 2 meter van de perceelsgrens geplaatst worden tenzij er een bestaande scheidingsmuur is. Wat wel en niet vrijgesteld is, is opgenomen in het zogenaamde [Vrijstellingenbesluit](#). Wanneer geen vrijstelling van toepassing is, is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wel nodig.

! Voor veel warmtepompen en airco's die gebruikt worden bij individuele woningen is ook geen melding of omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit vereist omdat hun drijfkracht te beperkt is en geen verticale boring nodig is. Warmtepompen die meerdere of grotere woningen moeten verwarmen, hebben vaak wel een totale geïnstalleerde drijfkracht van minstens 5 kW en zijn bijgevolg wel meldings- of vergunningsplichtig. Kijk in ieder geval na wat de totale geïnstalleerde drijfkracht is van de systemen die je wil installeren. Of een verticale boring die noodzakelijk is voor een bodemwarmtepomp vergunningsplichtig is, hangt af van de diepte van de boring en de locatie.

In bijlage [6.1](#) en bijlage [6.2](#) vind je meer informatie over deze vergunningen en een aantal praktijkvoorbeelden die je helpen om na te gaan of je al dan niet een vergunning nodig hebt. Bijvoorbeeld over de manier waarop de totaal geïnstalleerde drijfkracht bekeken wordt bij appartementsgebouwen.

Aan een omgevingsvergunning kunnen bepaalde voorwaarden gekoppeld zijn waaraan je je moet houden, bijvoorbeeld over het onderhoud van de installatie of om eventuele geluidshinder te beperken. In bijlage [6.2.3](#) en bijlage [6.3.3.3](#) kan je hier meer over lezen.

Informatie over de vergunnings- en meldingsprocedures is beschikbaar via het [Omgevingsloket](#). Informeer bij twijfel steeds bij de omgevingsdienst van je stad of gemeente!

4 HOEVEEL GELUID MAG EEN WARMTEPOMP EN/OF AIRCO MAKEN?

Warmtepompen en airco's maken geluid en dit kan storend zijn. Zoals al aangegeven in hoofdstuk 2 hou je bij de keuze en plaatsing van een toestel niet alleen rekening met je eigen comfort maar ook met dat van je burens.

In bepaalde gevallen gelden specifieke geluidsvoorwaarden voor warmtepompen en airco's om eventuele hinder voor de omgeving te beperken tot een aanvaardbaar niveau. Regelgeving over het geluid van warmtepompen en airco's bestaat op Europees en Vlaams niveau. Daarnaast kan ook de lokale overheid voorwaarden stellen aan het geluid van een warmtepomp of airco. Maar zelfs als er geen specifieke geluidsvoorwaarden gelden voor jouw warmtepomp of airco, mag je geen bovenmatige geluidshinder veroorzaken. Er bestaat namelijk ook een algemene regelgeving over burenhinder.

Naast deze regelgeving werd ook een code van goede praktijk 'Geluid van buitenunits van residentiële warmtepompen en airco's' uitgewerkt. Die beschrijft naast voorwaarden voor het geluidsniveau ook een aantal maatregelen en goede locatiekeuzes om het geluid van een warmtepomp of airco te beperken. Bij het opmaken van de code van goede praktijk waren, naast de toepasselijke regelgeving in buurlanden, ook de bouwtechnische eisen in de norm NBN S 01-400-1 richtinggevend.

Voor veel warmtepompen en airco's die gebruikt worden bij woningen gelden momenteel geen geluidsvoorwaarden op basis van de Vlaamse regelgeving. In dat geval moet in eerste instantie gekeken worden naar eventuele lokale regels. Hiervoor informeer je bij de omgevingsdienst van je stad of gemeente. Als er ook lokaal geen regels zijn, zijn de geluidsvoorwaarden opgenomen in de code van goede praktijk het streefdoel.

Hieronder wordt beknopt ingegaan op de verschillende regels en normen die van toepassing zijn op wamtepompen en airco's. Meer gedetailleerde informatie vind je in bijlage 6.3.

4.1 EUROPESE REGELGEVING

Aan de hand van de Ecodesignrichtlijn stelt de Europese Unie beperkingen op het geluidsvermogen van nieuwe toestellen die op de markt gebracht worden. Het gaat hierbij om minimumeisen waaraan producenten van warmtepompen en airco's moeten voldoen. Sommige airco's en warmtepompen in de handel zijn stiller dan wat maximaal toegelaten is. Toestellen die voor de inwerkingtreding van de verordeningen op de markt gebracht werden, moeten hier niet aan voldoen.

Let op: wanneer een warmtepomp of airco voldoet aan de Ecodesignrichtlijn betekent dit niet automatisch dat die niet voor hinder voor jezelf of je buren kan zorgen of daarmee voldoet aan andere geldende regelgeving.

Naast het geluidsvermogen van het toestel is ook waar en hoe de airco of warmtepomp geplaatst wordt bepalend voor het geluidsniveau dat iemand hoort. Een toestel dat het door de Ecodesignrichtlijn maximaal toegelaten geluidsvermogen heeft en dicht bij de buren geplaatst wordt, kan nog steeds voor overmatige burenhinder zorgen.

In bijlage 6.3.1 vind je meer informatie over deze Europese regelgeving.

4.2 VLAAMSE REGELGEVING

! bijlage 6.2 kan je terugvinden of je warmtepomp of airco ingedeeld is of niet. Veel warmtepompen en airco's voor individuele woningen zijn dit echter niet. In dat geval zijn op Vlaams niveau momenteel geen geluidsvoorwaarden bepaald.

Als een warmtepomp of airco een ingedeelde inrichting is, zijn de geluidsvoorwaarden in [hoofdstuk 4.5 van titel II van het VLAREM](#)² van toepassing. Die bepalen niet hoeveel geluid de installatie zelf mag maken, maar wel hoeveel geluid hoorbaar mag zijn bij de buren.

In bijlage [6.3.2](#) vind je meer informatie over de geluidsvoorwaarden in de Vlaamse regelgeving.

4.3 LOKALE REGELGEVING

Steden en gemeenten kunnen gebruik maken van een aantal instrumenten om een eigen beleid te voeren rond warmtepompen en airco's, onder meer om de hinder naar de omgeving toe te beperken. Dat kan bijvoorbeeld via een stedenbouwkundige verordening, een politiereglement of een RUP (ruimtelijk uitvoeringsplan). Lokale regels kunnen rekening houden met de specifieke lokale situatie en een aanpak op maat van de gemeente hanteren. Ook kan een onderscheid gemaakt worden tussen warmtepompen voor het verwarmen van een woning of sanitair water en warmtepompen voor het verwarmen van een zwembad. Daarnaast kunnen voor warmtepompen en airco's ook bepalingen opgenomen zijn in de verkavelingsvergunning en/of de omgevingsvergunning of bouwvergunning van een woning. Als er een omgevingsvergunning nodig is voor de warmtepomp of airco kunnen hierin uiteraard ook voorwaarden opgenomen worden.

! via een politiereglement of stedenbouwkundige voorschriften in bijvoorbeeld een stedenbouwkundige verordening of RUP. Informeer bij de omgevingsdienst van je gemeente wat precies van toepassing is voor je stad of gemeente. Kijk ook steeds de verkavelingsvergunning en bouw- of omgevingsvergunning van je woning na.

In bijlage [6.3.3](#) vind je meer aanwijzingen over de manier waarop lokale regelgeving het geluid van warmtepompen en airco's kan beperken.

4.4. REGELGEVING ROND BURENHINDER EN NACHTRUMOER

Het burgerlijk wetboek en het strafwetboek leggen een aantal algemene regels op met betrekking tot respectievelijk burenhinder en nachtruomoer. Specifieke eisen zijn echter niet opgenomen. Bij de beoordeling van een zaak kan een rechter zich bijvoorbeeld beroepen op andere regelgeving, een code van goede praktijk of een advies van een expert om in te schatten of sprake is van burenhinder of nachtruomoer.

² Als je op deze webpagina in de kolom rechts het vakje 'Toon links' aanvinkt, kan je ook zeer snel de bijlagen bij dit hoofdstuk van titel II van het VLAREM terugvinden.

In bijlage [6.3.4](#) vind je meer informatie over de regelgeving omtrent burenhinder en nachtruim.

In de code van goede praktijk 'Geluid van buitenunits van residentiële warmtepompen en airco's', worden een aantal handvaten aangereikt om rekening te houden met het geluid van een warmtepomp of airco. De code beschrijft naast voorwaarden voor het geluidsniveau ook een aantal maatregelen en goede locatiekeuzes om het geluid van een warmtepomp of airco te beperken. Ze is in eerste instantie gericht naar installateurs van warmtepompen en airco's en in tweede instantie naar eigenaars van woningen die een warmtepomp of airco willen plaatsen.

Lokale overheden kunnen elementen uit de gedragscode in overweging nemen bij de uitvoering van hun taken, maar zijn daartoe niet verplicht. De beslissing ligt bij hen.

In bijlage [6.3.5](#) vind je meer informatie over de code van goede praktijk.

Bouwtechnische eisen in verband met de akoestische isolatie van woongebouwen zijn vastgelegd in de norm NBN S 01-400-1 'Akoestische criteria voor woongebouwen'. Deze norm bepaalt de specifieke eisen waaraan nieuwe en gerenoveerde woongebouwen moeten voldoen met betrekking tot de lucht- en contactgeluidsisolatie (tussen en in woongebouwen), de gevelgeluidsisolatie, het geluid van technische installaties en de beheersing van de nagalm in specifieke ruimten (geluidsabsorptie).

In bijlage [6.3.6](#) vind je meer informatie over de eisen in de NBN-norm.

5.1 HET KOUDEMIDDEL IN WARMTEPOMPEN EN AIRCO'S

!

5.2 VERTICALE BORING IN FUNCTIE VAN EEN BODEMWARMTEPOMP

6 BIJLAGEN

6.1 VERGUNNINGSPlicht VOOR STEDENBOUWKUNDIG HANDELINGEN

6.1.1 Algemeen

Voor het plaatsen van een warmtepomp of airco is in principe een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vereist. Dit wordt bepaald door [artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening \(VCRO\)](#). De VCRO is de basiswetgeving voor de ruimtelijke ordening in Vlaanderen en omvat onder meer bepalingen over bestemmingsplannen, verkavelingen en vergunningen.

In veel gevallen is het plaatsen van een warmtepomp of airco in, aan of bij een woning echter vrijgesteld van de vergunningsplicht en is een vergunning voor stedenbouwkundige handelingen dus toch niet nodig. Hieraan zijn wel een aantal voorwaarden verbonden. Wat wel en niet vrijgesteld is, is opgenomen in het zogenaamde [Vrijstellingenbesluit](#). Wanneer geen vrijstelling van toepassing is, is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wel nodig.

Bij plaatsing van bijkomende constructies, bijvoorbeeld om het geluid van de warmtepomp of airco af te schermen van de buren, moet je voor deze constructies apart nagaan of een omgevingsvergunning al dan niet noodzakelijk is. Een geluidsomkasting specifiek ontworpen voor het afschermen van het geluid van de warmtepomp of airco wordt beschouwd als een deel van de installatie. Als het plaatsen van de warmtepomp- of airco vrijgesteld is, is dit ook zo voor de omkasting. Het plaatsen van een nieuwe (geluids)muur om de warmtepomp of airco af te schermen is ook vaak vrijgesteld⁷.

Wanneer een omgevingsvergunning nodig is, kan de vergunningverlener bepaalde voorwaarden en lasten koppelen aan het uitvoeren van de vergunning, bijvoorbeeld om eventuele geluidshinder te beperken (zie [6.3.3.3](#)).

6.1.2 Vrijstellingen voor het plaatsen van een warmtepomp of airco

6.1.2.1 Algemene voorwaarden met betrekking tot vrijstellingen

Om in aanmerking te komen voor een vrijstelling, moet aan enkele algemene voorwaarden voldaan zijn. Zo mag het plaatsen van de installatie niet strijdig zijn met eventuele toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften ([art. 1.3 en 1.4 van het Vrijstellingenbesluit](#)). Daarnaast mag ook geen sprake zijn van handelingen waarvoor een milieueffectenrapport, een passende beoordeling of een mobiliteitsstudie moet worden opgemaakt ([art. 1.5 van het Vrijstellingenbesluit](#)).

Als aan één van deze voorwaarden niet voldaan is, is het plaatsen van een warmtepomp of airco niet vrijgesteld en kan die dus niet zomaar geplaatst worden.

⁷ Overeenkomstig artikel 2.1, 5° en artikel 2.2, 1° van het Vrijstellingenbesluit zijn afsluitingen tot 2 m hoogte in de zijtuin en achtertuin, binnen een straal van 30 m van de betrokken woning, vrijgesteld van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen.

Hierbij een aantal voorbeelden waarbij **een vrijstelling** nooit mogelijk is:

- Een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening bepaalt dat installaties zoals warmtepompen en airco's niet tegen de voorgevel geplaatst mogen worden. Een plaatsing van een warmtepomp aan de voorgevel voldoet in dit geval niet aan artikel 1.3 van het Vrijstellingenbesluit.
- De verkavelingsvoorschriften bepalen dat dergelijke installaties niet in de zijtuin⁸ geplaatst mogen worden. Een plaatsing van een warmtepomp in de zijtuin voldoet in dit geval niet aan artikel 1.4 van het Vrijstellingenbesluit.
- De voorwaarden in de omgevingsvergunning voor het gebouw waartegen men de installatie wil plaatsen, stellen dat dit niet mag. In dit geval is niet voldaan aan art. 1.3 van het Vrijstellingenbesluit en kan geen warmtepomp of airco tegen het gebouw geplaatst worden zonder bijkomende vergunning.

Informeer bij de omgevingsdienst van je gemeente welke stedenbouwkundige voorschriften van toepassing zijn en of deze al dan niet van invloed zijn op de plaatsing van je warmtepomp of airco.

De vrijstelling heeft ook enkel betrekking op de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. Wanneer andere regelgeving bijvoorbeeld een toelating of vergunning oplegt, dan blijft deze nog steeds nodig ([art. 1.2 van het Vrijstellingsbesluit](#)).

6.1.2.2 Vrijstellingen in, aan en bij woningen

De vrijstellingen die van toepassing zijn in, aan en bij woningen zijn opgenomen in [artikel 2.1 van het Vrijstellingenbesluit](#). De relevante punten voor warmtepompen en airco's zijn hieronder opgenomen.

“Art. 2.1. Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor de volgende handelingen in, aan en bij hoofdzakelijk vergunde of vergund geachte woningen:

1° gebruikelijke ondergrondse constructies⁹, tenzij die strijdig zijn met een goedgekeurd rooilijnplan, een in een goedgekeurd rooilijnplan opgenomen achteruitbouwstrook of een goedgekeurd onteigeningsplan;

...

4° binnenverbouwingen:

...

8/1° de plaatsing van bovengrondse onderdelen van warmtepompen en airco's in de tuin, op een gevel of op een plat dak, ingeplant tot op twee meter van de perceelsgrens of tot tegen een bestaande scheidingsmuur;

”

Naast de eerder vermelde algemene voorwaarden ([zie 6.1.2.1](#)) moet hierbij ook voldaan zijn aan [artikel 2.2 van het Vrijstellingenbesluit](#). De relevante punten voor warmtepompen en airco's zijn hieronder opgenomen.

“Art. 2.2. De vrijstelling, vermeld in artikel 2.1, geldt alleen als de handelingen voldoen aan al de volgende voorwaarden :

⁸ Een zijtuin is het gedeelte van een perceel dat ter hoogte van een zijgevel ligt.

⁹ Met gebruikelijke ondergrondse constructies worden onder andere bedoeld: hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, brandstoftanks, warmtepompinstallaties, huisaansluitingen op nutsvoorzieningen,... Kelders, ondergrondse garages en andere beloopbare ruimtes vallen niet onder deze bepaling.

6.1.2.3 Vrijstellingen in, aan en bij andere gebouwen, zoals bijvoorbeeld een vrijstaande garage of tuinhuis

In [artikel 3.1 van het Vrijstellingenbesluit](#) zijn de vrijstellingen opgenomen die van toepassing zijn in, aan en bij andere gebouwen dan woningen, bijvoorbeeld vrijstaande garages¹¹ of tuinhuisen. Ze zijn, wat betreft warmtepompen en airco's, analoog aan de vrijstellingen die van toepassing zijn in, aan en bij woningen (zie [6.1.2.2](#)).

Naast de eerder vermelde algemene voorwaarden voor vrijstellingen (zie [6.1.2.1](#)) moet hierbij ook voldaan zijn aan [artikel 3.2 van het Vrijstellingenbesluit](#). Net als bij woningen gelden de vrijstellingen enkel binnen een straal van 30 m van een het vergunde betrokken gebouw.

Een **omgevingsvergunning** voor stedenbouwkundige handelingen is in principe dus niet **nodig** voor:

- Onderdelen van de installatie die binnen in het tuinhuis of de garage geplaatst worden (art. 3.1, 4° van het Vrijstellingenbesluit).
- Onderdelen van een warmtepomp of airco geplaatst tegen de gevel of op het plat dak van het tuinhuis of de garage (art. 3.1, 8/1° van het Vrijstellingenbesluit).

Onderdelen van een warmtepomp of airco zijn bijvoorbeeld de buitenunits, de binnenunits, buizensystemen om de verschillende delen aan elkaar te koppelen en geluidsomkastingen specifiek ontworpen voor de warmtepomp of airco.

Mogelijks is wel een melding of omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit nodig (zie [6.2.2.2](#)).

Hierbij ook een aantal voorbeelden waarbij **een vrijstelling nooit mogelijk** is en dus altijd een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen nodig is:

- De warmtepomp of airco wordt aan of op een gebouw geplaatst dat niet hoofdzakelijk vergund is of vergund geacht wordt, bijvoorbeeld een vrijstaande garage die niet is vrijgesteld en gebouwd werd zonder vergunning.
- Er is niet voldaan aan de algemene voorwaarden in het Vrijstellingenbesluit (zie [6.1.2.1](#)), bijvoorbeeld doordat de stedenbouwkundige voorschriften van de gemeente verbieden om de warmtepomp of airco te plaatsen op de voorziene locatie.

Informeer bij twijfel steeds bij de omgevingsdienst van je gemeente of een vrijstelling al dan niet van toepassing is. Zij zijn ook op de hoogte van de lokale regelgeving die van invloed kan zijn op een eventuele vrijstelling.

¹¹ Niet-vrijstaande garages maken deel uit van de woning. Hiervoor moet gekeken worden naar de vrijstellingen vermeld onder 6.1.2.2.

6.2.1 Algemeen

Wat als hinderlijke inrichting of activiteit beschouwd wordt, is opgenomen in de zogenoemde **'Indelingslijst' in bijlage 1 bij titel II van het VLAREM**. Deze lijst is onderverdeeld in rubrieken van activiteiten en inrichtingen. Voor de meeste warmtepompen en airco's bij woningen zijn volgende rubrieken relevant om af te toetsen:

- Beide rubrieken kunnen tegelijk van toepassing zijn en moeten dus afzonderlijk afgetoetst worden.

- Rubriek 53.6: Winning van grondwater in functie van thermische energieopslag, voor warmtepompen die gebruik maken van grondwater via een open systeem (oppompen en terug injecteren van grondwater) met een bovengrondse warmtewisselaar.

Voor ingedeelde inrichtingen van klasse 1 en klasse 2 is een omgevingsvergunning nodig, waarbij in de meeste gevallen respectievelijk de deputatie van de provincie en het college van burgemeester en schepenen de vergunningverlenende overheid in eerste aanleg zijn. Voor ingedeelde inrichtingen van klasse 3 volstaat een melding bij de stad of gemeente. Voor de warmtepomp in bovenstaand voorbeeld zou dus een omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd bij de stad of gemeente (klasse 2).

pagina 19 van 33

- Individuele warmtepompen ten behoeve van afzonderlijke wooneenheden binnen bijvoorbeeld een appartementsgebouw worden beschouwd per wooneenheid. Hiervoor kunnen dus afzonderlijke vergunningen aangevraagd of meldingen gedaan worden per wooneenheid (als de totaal geïnstalleerde drijfkracht minstens 5 kW is).
- Warmtepompen die onderling gekoppeld zijn aan een gemeenschappelijk systeem van bijvoorbeeld een appartementsgebouw en onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, moeten wel samengeteld worden.

6.2.2.2 Verticale boringen in functie van bodemwarmtepompen

Denk je aan een bodemwarmtepomp? Ga dan zeker na of je in een beschermingszone voor grondwaterwinningen voor de openbare watervoorziening¹³ woont.

Verticale boringen in functie van warmtepompen waarbij geen grondwater onttrokken wordt zijn opgenomen in [rubriek 55.1 van de Indelingslijst](#). Hieronder worden de relevante subrubrieken weergegeven met bijhorende klasse-indeling.

¹³ Beschermingszone van het type I, II of III van grondwaterwinningen, bestemd voor de openbare watervoorziening, zoals afgebakend ter uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 1985 houdende nadere regelen voor de afbakening van waterwingebieden en beschermingszones.

pagina 21 van 33

- ! Let op: voor de installatie en werken aan een warmtepomp of airco moet je een beroep doen op een erkend koeltechnisch bedrijf en/of een erkend koeltechnicus (zie hoofdstuk 5.1 van deze leidraad). Voor het uitvoeren van een verticale boring moet je een beroep doen op een erkend boorbedrijf (zie hoofdstuk 5.2). Voor ingedeelde warmtepompen zijn geluidsvoorwaarden van toepassing (zie bijlage 6.3.2).

Ten slotte kunnen ook de voorwaarden voor niet-ingedeelde inrichtingen van toepassing zijn (zie [6.2.4](#)), bijvoorbeeld wanneer de warmtepomp op zich niet ingedeeld is, maar de boring wel of omgekeerd.

Ook voor niet-ingedeelde warmtepompen en airco's legt titel II van het VLAREM een aantal milieuvorwaarden op. Die hebben enerzijds betrekking op het feit dat deze installaties werken met koudemiddelen en anderzijds op de boringen die uitgevoerd worden voor bodemwarmtepompen. De voorwaarden zijn opgenomen in [afdeling 6.8.1](#) en [afdeling 6.9.1](#) van titel II van het VLAREM. De voorwaarden in afdeling 6.8.1 gaan over de installatie, het onderhoud, de reparatie of de buitendienststelling van warmtepompen en airco's. De voorwaarden in afdeling 6.9.1 gaan over het uitvoeren, het onderhoud en het buiten dienst stellen van de boring.

Als de warmtepomp of airco-installatie niet ingedeeld is, maar wel deel uitmaakt van een samenhangend geheel dat een of meerdere als hinderlijk ingedeelde inrichtingen bevat ([indelingslijst in bijlage 1 bij titel II van het VLAREM](#)) zijn de algemene voorwaarden opgenomen in [deel 4 van titel II van het VLAREM](#) ook van toepassing op de warmtepomp of airco-installatie. Met name de voorwaarden voor geluid in [hoofdstuk 4.5](#) kunnen hierbij van belang zijn.¹⁵

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de verschillende regels, voorwaarden en normen voor het geluid van warmtepompen en airco's.

pagina 23 van 33

6.3.1 Europese regelgeving

Met de Ecodesignrichtlijn en bijhorende verordeningen¹⁶ legt Europa een aantal eisen op aan energieregelateerde producten, waaronder warmtepompen en airco's. Het doel hiervan is de toestellen energie-efficiënter en duurzamer te maken en hun impact op het milieu te beperken. Voor warmtepompen en airco's wordt het geluidsvermogen als een belangrijk milieuaspect beschouwd.

De Ecodesignverordeningen voor warmtepompen en airco's leggen dan ook beperkingen op voor het geluidsvermogen van nieuwe toestellen die op de markt gebracht worden.

Sinds 1 januari 2013 mogen in de EU enkel nog airco-installaties in de handel gebracht worden die aan volgende eisen voor het geluidsvermoggenniveau (L_{WA}) voldoen:

Eénkanaals ¹⁷ - en tweekanaalsairco's ¹⁸	Andere airco's met een nominiaal koelvermogen ≤ 6 kW		Andere airco's met een nominaal koelvermogen > 6 kW en ≤ 12 kW	
Geluidsvermogen binnenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluids- vermogen binnenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluids- vermogen buitenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluidsvermoge n binnenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluidsvermogen buitenshuis, uitgedrukt in dB(A)
65	60	65	65	70

Sinds 26 september 2015 mogen in de EU enkel nog warmtepompen in de handel gebracht worden of in werking gesteld worden die aan volgende eisen voor het geluidsvermoggenniveau voldoen:

Nominale warmteafgifte ≤ 6 kW		Nominale warmteafgifte > 6 kW en ≤ 12 kW	
Geluidsvermogen binnenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluidsvermogen buitenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluidsvermogen binnenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluidsvermogen buitenshuis, uitgedrukt in dB(A)
60	65	65	70

Nominale warmteafgifte > 12 kW en ≤ 30 kW		Nominale warmteafgifte > 30 kW en ≤ 70kW	
Geluidsvermogen binnenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluidsvermogen buitenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluidsvermogen binnenshuis, uitgedrukt in dB(A)	Geluidsvermogen buitenshuis, uitgedrukt in dB(A)
70	78	80	88

¹⁶ Relevante Europese richtlijnen en verordeningen:

- [Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten](#)
- [Verordening 206/2012 van de Commissie van 6 maart 2012 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor airconditioners en ventilatoren betreft](#)
- [Verordening 813/2013 van de Commissie van 2 augustus 2013 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor ruimteverwarmingstoestellen en combinatieverwarmingstoestellen betreft](#)
- [Verordening 814/2013 van de Commissie van 2 augustus 2012 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor waterverwarmingstoestellen en warmwatertanks betreft](#)

¹⁷ Een eenkanaals-airco is een airconditioner waarbij gedurende het koelen of verwarmen, de inlaatlucht van de condensor (of verdamper) vanuit de ruimte waarin de eenheid zich bevindt, wordt aangevoerd en buiten deze ruimte wordt afgevoerd.

¹⁸ Een tweekanaals-airco is een airconditioner waarbij gedurende het koelen of verwarmen, de inlaatlucht van de condensor (of verdamper) van buitenaf via een eerste kanaal naar de eenheid wordt gebracht en via een tweede kanaal naar buiten wordt afgevoerd, en die in zijn geheel in de te behandelen ruimte, bij een muur, is geplaatst

Het gaat hierbij om minimumeisen waaraan producenten van warmtepompen en airco's moeten voldoen. Maar in de handel zijn ook airco's en warmtepompen beschikbaar die stiller zijn dan wat maximaal toegelaten is. Toestellen die voor de inwerkingtreding van de verordeningen op de markt gebracht werden, moeten hier niet aan voldoen.

Let op: zelfs als een warmtepomp of airco voldoet aan de Ecodesignrichtlijn kan die nog altijd hinder veroorzaken voor jezelf of je buren. Naast het geluidsvermogen van het toestel speelt immers ook de locatie waar de airco of warmtepomp geplaatst wordt een zeer belangrijke rol. Een toestel dat het door de Ecodesignrichtlijn maximaal toegelaten geluidsvermogen heeft en dicht bij de buren geplaatst wordt, kan nog steeds voor overmatige burenhinder zorgen.

6.3.2 Vlaamse regelgeving

Op Vlaams niveau zijn er alleen geluidsvoorwaarden voor warmtepompen en airco's die ingedeeld zijn als hinderlijke inrichting. In bijlage [6.2](#) kan je terugvinden of je warmtepomp of airco ingedeeld is of niet. Veel warmtepompen en airco's voor individuele woningen zijn dit echter niet. In dat geval zijn op Vlaams niveau momenteel geen geluidsvoorwaarden bepaald.

Als een warmtepomp of airco een ingedeelde inrichting is, zijn de geluidsvoorwaarden in [hoofdstuk 4.5 van titel II van het VLAREM](#)¹⁹ van toepassing. Deze voorwaarden bepalen niet hoeveel geluid de installatie zelf mag maken, maar wel hoeveel geluid hoorbaar mag zijn bij de burens.

! Het afleiden van de correcte voorwaarde kan best ingewikkeld zijn. Laat je hier indien nodig bijstaan door de lokale overheid die de meest actuele informatie heeft over onder meer de ruimtelijke bestemmingen van percelen.

De specifieke geluidsvoorwaarden die gelden ter hoogte van je burens zijn afhankelijk van een aantal factoren:

- De ruimtelijke bestemming waarin de percelen van je buren gelegen zijn. De verschillende types van gebieden staan opgesomd in [bijlage 4.5.4 bij titel II van het VLAREM](#). Op basis van het type gebied kan je de toepasselijke richtwaarden voor geluid afleiden. Als eenzelfde gebied valt onder twee of meer punten van de tabel dan is het type gebied met de hoogste richtwaarde van toepassing. Voor veel woongebieden zijn hierdoor de richtwaarden voor gebiedstype 2° of 3° van toepassing en niet die van gebiedstype 4° omwille van de nabijheid van andere gebieden (de richtwaarden voor gebiedstype 2° en 3° zijn hoger).
- De beoordelingsperiode. Per beoordelingsperiode, namelijk de dag (7u-19u), avond (19u-22u) en nacht (22u-7u), zijn richtwaarden beschikbaar. De richtwaarden zijn 's nachts strenger dan overdag. Een warmtepomp of airco moet 's nachts dus stiller zijn dan overdag.

¹⁹ Indien je op deze webpagina in de kolom rechts het vakje 'Toon links' aanvinkt, kan je ook zeer snel de bijlagen bij dit hoofdstuk van titel II van het VLAREM terugvinden.

!

goede ruimtelijke ordening ([art. 4.3.1 van de VCRO](#)). Er kunnen dan ook voorwaarden worden gesteld om de geluidshinder te beperken ([art. 71 van het Omgevingsvergunningendecreet](#)).

Als een omgevingsvergunning voor het exploiteren van een ingedeelde inrichting of activiteit nodig is (zie [6.2](#)), moet bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag eveneens rekening gehouden worden met de hinder die de warmtepomp met zich meebrengt ([art. 5.3.1 van het DABM](#)). Naast de algemene en sectorale voorwaarden (zie [6.2.3](#)) kunnen ook bijzondere milieuvoorwaarden opgelegd worden om de eventuele hinder van de warmtepomp of airco tot een aanvaardbaar niveau te brengen ([art. 72 en 73 van het Omgevingsvergunningendecreet](#)).

De voorwaarden in een omgevingsvergunning moeten altijd redelijk zijn in verhouding tot het vergunde project ([art.74 van het Omgevingsvergunningendecreet](#)).

Een voorbeeld van dergelijke voorwaarden is het voorzien van afscherming van de installatie om de geluidsoverdracht te beperken.

Als de hinder niet door bijzondere voorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kan worden herleid, kan de omgevingsvergunning geweigerd worden.

Ook in de aktename van de melding kunnen bijzondere voorwaarden opgelegd worden en ook dan moeten die redelijk zijn. Ze mogen geen onrechtstreekse weigering zijn voor de warmtepomp of airco ([art. 113 van het Omgevingsvergunningendecreet](#)).

6.3.3.4 Aandachtspunten bij het opstellen van geluidsvoorwaarden

Hieronder worden een aantal aandachtspunten besproken die belangrijk zijn bij het opstellen van lokale geluidsvoorwaarden. De tekst hieronder is niet gebaseerd op bestaande wetgeving maar wordt louter aangereikt ter ondersteuning.

Opname in stedenbouwkundig voorschrift of politiereglement?

Een stedenbouwkundig voorschrift is alleen van toepassing op warmtepompen en airco's die geplaatst zijn of worden na de inwerkingtreding van de verordening. Deze aanpak is gericht op het voorkomen van nieuwe bronnen van hinder. Een nieuwe warmtepomp of airco moet zo geplaatst worden dat voldaan wordt aan de verordening. Eventuele hinder van eerder geplaatste warmtepompen of airco's kan niet op deze manier beperkt worden.

Geluidsvoorwaarden voor warmtepompen en airco's in politiereglementen zijn in principe van toepassing op alle warmtepompen en airco's, ook op degene die al in gebruik waren voor inwerkingtreding van het reglement. Om eigenaars de kans te geven om zich in regel te stellen communiceert de lokale overheid tijdig over de eisen en de inwerkingtreding ervan.

Aandachtspunten bij het opstellen van een geluidsvoorwaarde

Wanneer een geluidsvoorwaarde wordt opgenomen in een verordening of reglement ben je best voldoende specifiek en duidelijk. Enkel een waarde in dB geeft weinig houvast voor eigenaars, omwonenden en toezichthouders. Een eventuele geluidsvoorwaarde bevat dan ook best volgende gegevens:

- De **plaats** waar de geluidsvoorwaarde geldt, bijvoorbeeld op de perceelsgrens of ter hoogte van de dichtstbijzijnde woning/bewoond perceel, ...
- De **grootheid** van de geluidsvoorwaarde, gangbaar zijn $L_{Aeq,T}$, $L_{Aeq,1s}$ en $L_{A95,1h}$ (zie [titel II van het VLAREM, artikel 1.1.2., definities geluid](#)).

- pagina 29 van 33

6.3.4 Regelgeving rond burenhinder en nachtrumoer

Het burgerlijk wetboek en het strafwetboek leggen een aantal algemene regels op met betrekking tot respectievelijk burenhinder en nachtruoer. Hierin zijn echter geen specifieke eisen opgenomen. Bij de beoordeling van een zaak kan een rechter zich bijvoorbeeld beroepen op andere regelgeving, een code van goede praktijk of een advies van een expert om in te schatten over sprake is van burenhinder of nachtruoer.

Deze wetboeken zijn van toepassing in alle steden en gemeenten van België.

6.3.4.1 Wat zegt het burgerlijk wetboek?

Het Burgerlijk Wetboek verzamelt rechtsverhoudingen tussen personen. Hierin staan onder andere rechten en plichten van eigenaars in verzameld. Het Burgerlijk wetboek onderging recent een grondige aanpassing die sinds 1 september 2021 van kracht is. Vanaf dat moment wordt bovenmatige burenhinder omschreven in [titel 5 Burenrelaties van boek 3 “Goederen” van het Burgerlijk Wetboek](#). Artikel 3.101, §1 zegt: *‘Naburige eigenaars hebben elk een recht op het gebruik en genot van hun onroerend goed. Bij de uitoefening van hun gebruik en genot eerbiedigen ze het geschapen evenwicht door geen hinder op te leggen aan de buur die de normale ongemakken uit de nabuurschap overtreft en hem toerekenbaar is. Om de bovenmatigheid van de hinder te beoordelen, is rekening te houden met alle omstandigheden van het geval, zoals het tijdstip, de frequentie en de intensiteit van de hinder, de eerstingebruikneming of de publieke bestemming van het onroerend goed van waaruit de hinder wordt veroorzaakt.’*

6.3.4.2 Wat zegt het strafwetboek?

Het Strafwetboek omvat misdrijven, de straffen die hiervoor worden opgelegd en een aantal algemene bepalingen. [Artikel 561, 1° uit het Strafwetboek](#) stelt dat het verboden is zich tussen 22.00 en 07.00 uur schuldig te maken aan nachtgerucht of nachtruoer waardoor de rust van de inwoners kan worden verstoord.

6.3.5 Code van goede praktijk 'Geluid van buitenunits van residentiële warmtepompen en airco's'

In de code van goede praktijk 'Geluid van buitenunits van residentiële warmtepompen en airco's', worden een aantal handvaten aangereikt om rekening te houden met het geluid van een warmtepomp of airco. Deze code is in eerste instantie gericht naar installateurs van warmtepompen en airco's en in tweede instantie naar eigenaars van woningen die een warmtepomp of airco willen plaatsen.

De code van goede praktijk gaat in op een aantal basisprincipes van geluid en geeft aanwijzingen voor een goede installatie om het geluid van een buitenunit van een warmtepomp of airco te beperken, onder meer door middel van uitgewerkte cases.

Daarnaast stelt de code van goede praktijk volgende geluidsvoorwaarden voor die best gehanteerd worden bij afwezigheid van specifieke regelgeving hierover:

	Geluidsdrukniveau (L _{Aeq,1min}) ²²
Overdag (7 uur-22 uur)	45 dB(A)
's Nachts (22 uur-7 uur)	40 dB(A)

²² De $L_{Aeq,1min}$ is het energetische gemiddelde geluidsniveau gemeten gedurende 1 min.

De norm kan aangekocht worden bij [NBN](#), of is vrij beschikbaar onder bepaalde abonnementsformules (bijvoorbeeld voor alle aannemers) bij [Buildwise](#), het innovatiecentrum van de bouwsector.

